

Приморске новине

ЛИСТ ССРН ОПШТИНЕ БУДВА

ИЗЛАЗИ ПЕТНАЕСТОДНЕВНО

ГОДИНА X • БРОЈ 191. • 25. Мај 1981.

ЦИЉЕНА 4 ДИНАРА

УЗ ДАН МЛАДОСТИ

ОДЛУЧНО ТИТОВИМ ПУТЕМ

Двадесет и пети је мај 1981. године. Други Титов рођендан без Тита, други Дан младости без највећег пријатеља, друга и учитеља младих. Друго мајско весеље и радовање младих које се неће подијелити са човјеком који је бескрајно волио младост ове земље и у њу вјеровао, а она му узвраћала љубављу и прегнућима на остварењу његових ријечи и дјела.

Без Тита пред нама, али с Титом у нама, и у овој првој години Титове епохе без Тита доказали смо чврсту и постојаност на његовом путу, да је „снага у идејама које нас надањују и у циљевима за које се боримо“. Јер, изабрали смо, с Титом на чelu, не најлакши пут, него револуцију која води највећим циљевима изградње бескласног друштва, ослобађању да и човјека и развијању хуманих односа међу људима и народима. Имамо, и имаћемо, све више снаге да истрајемо и побиједимо на том путу, а водиће нас Титово дјело и мотивисати историјска привилегија да смо генерација којој је запало у част да наставља дјело човјека чији је живот назван његовом епхом, дјело које је путоказ човјека и љаште сутра.

„Снага је у нашој младој генерацији, која је пригрила тековине револуције као своје и која зна да иза себе има дужи период рада и живота у слободи и миру, него иједна претходна генерација на овом тлу“. Ове Титове ријечи, као и читаво његово дјело, исказују огромно повјерење које је Тито имао у младу генерацију. Оно је стечено и оправдано у суровом режиму предратне Југославије жестоким биткама народноослободилачке борбе, на градилиштима у крви дођене

југословенске републике и свим даљим мирнодопским биткама.

Због тог повјерења, љубави и оданости Титу, континуитета револуционарног дјела ловања Титове омладине и Титове Југославије, МЛАДОСТ ОСТАЈЕ НА ТИТОВОМ ПУТУ. Мај мјесец у које је рођен наш највећи друг, пријатељ и учитељ оставаје мјесец оданости и љубави према Титу и његовом дјелу, а Титов рођендан и наш дан степеница за још од лучнији корак у нове побједе.

Већим ангажовањем у школи, на факултету, на радном мјесту, у омладинској и другим организацијама, заједницама и институцијама, и млади наше општине труде се да дају што већи допринос изградњи наше самоуправне заједнице и остварењу Титових идеја и дјела. Тако преко хиљаду ученика у основним, преко триста у средњим школама и знатан број студената стичу неопходна знања и осposobљавају се за корисне чланове наше заједнице, а кроз акцију „Бирамо најбољег ученика, одјељење, разред и професора“ труде се да постигну што боље резултате у учењу и остваривању реформе образовања. Запажени резултати на регионалним и републичким такмичењима то и показују.

Све је већа улога младих у удруженом раду, који кроз акцију „Млади радник-самоуправљач“ настоји да повећају продуктивност и постигну што боље резултате у раду.

У свим срединама активно се ради на идеолошко-политичком оспособљавању и марксистичком образовању омладине — у Центру за марксистичко образовање било је 1980. године преко 120 пољазника.

Све је више младих у самоуправним органима, на одговорним и руководећим дужностима у удруженом раду, друштвено-политичким организацијама, мјесним заједницама, у општини и разним институцијама: они непосредно и путем делегата све више учествују у решавању актуелних друштвених питања.

Основне организације Савеза социјалистичке омладине све више постају место изражавања непосредних животних интереса младих, а Савез социјалистичке омладине јединствени фронт младе генерације.

Млади су масовно укључени у омладинску јединицу те риторијалне одбране, а остваривање њихове улоге у систему општенародне одбране, друштвене самозаштите и без бједности сално је присутно. Омладинска радна бригада „Вукица Митровић-Шуња“ на три савезне омладинске радне акције освојила је три највећа признања — плашете „Вељко Влаховић“ и најуспешнија је општинска омладинска радна бригада у Црној Гори.

Друштвене организације — колективни чланови ССО окупљају све више младих и постижу запажене резултате, а у томе се посебно истичу извођачи, књижевна омладина и горани. Омладинско Културно-умјетничко друштво „Кањош“ запажено је по својим програмима у земљи и иностранству. И спортисти који су општине постижу све значајније успјехе.

Овај исјечак из активности и резултата омладине, остварених кроз разнолике облике организовања и дјеловања, сигуран је доказ да млади наше општине настоје да дају пунији допринос изградњи и јачању наше збраниљене заједнице.

Васо М. Станишић

Глас Његов се чује

Тита нема — туга је голема, али ту је — глас Његов се чује: да чувамо јединство и братство, кроз рат љути створено другарство народности и народа наших — да их сила никаква не плаши; да се држе један уз другога и бесмртног дјела Његовога што с Партијом и радним народом домовину озари слобodom.

Друг Тито ће живјети у нама, водити нас у радним биткама — јединствени Савез комуниста Његовим ће именом да биста.

Тита нема — болка је голема, али ту је — ријеч Му се чује, ријеч која носи на крилима, снагу даје старијим и младима да премаше свих зала хридине, узносени барјак домовине.

Јунус МЕЂЕДОВИЋ

Висок степен ангажованости

Сретен Савићевић, предсједник Републичке конференције ССО Црне Горе, боравио је 28. априла у Будви у редовној радној посјети ради упознавања са активностима Савеза социјалистичке омладине у нашој општини. Том приликом он је присуствовао сједницама Предсједништва Општинске конференције ССО и основних организација Савеза социјалистичке омладине у Центру за средње образовање и васпитање, Одјељењу унутрашњих послова и Комунално-стамбеној радној организацији „Јужни Јадран“.

На крају посјете Сретен Савићевић је изјавио да по високом степену ангажовања и ширини дјеловања омладинска организација будванске општине ради веома добро и пожелио им пуно успјеха у даљем раду.

Са дочека Штафете младости у Будви

СЛЕДНИЦА ОПШТИНСКЕ КОНФЕРЕНЦИЈЕ САВЕЗА КОМУНИСТИ

Затајила активност на доношењу средњорочног плана развоја

На VIII сједници Општинске конференције Савеза комуниста разматрана су актуелна идејно-политичка питања у вези активности на доношењу средњорочних планова развоја на подручју наше општине.

У уводном излагању, које је подnio Недељко Дапчевић, предсједник ОК СК, истакнуто је да у основној концепцији планирања нису у потребној мјери дошли до изражaja захтјеви усвојене политике економске стабилизације, нити удрживање рада и средстава на доходовним основама, као основне платформе за даљи развој нашег политичког система.

НЕАДЕКВАТАН ТРЕТМАН МАЛЕ ПРИВРЕДЕ

— Сазнања која смо стекли на основу утврђених чињеница — рекао је између осталог, Дапчевић — говоре да се није свуда суштински пришло изради средњорочних планова развоја, а нарочито да радни људи у основним организацијама удржавају и интересним заједницама бују непосредни носиоци сагле давања својих могућности и креатори потреба и праваца развоја. Радници у материјално производњи и друштвеним дјелатностима остали су ван учешћа у изради планова. Изостала је и координација између самоуправних интересних заједница, мјесних заједница и основних организација удрžавеног рада које остварују доходак у по-гледу сагледавања заједничких потреба и интереса. У најцрту Друштвеног плана Општине дат је неадекватан третман развоју мале привреде. Задржана је и даље не-прихватљива практика да се ова грана, иначе високо акумулативна, своди само на индивидуалне угоститељске радње које представљају нелојалну конкуренцију друштвенног сектору у ванпансионској потрошњи уз максимално искоришћавање друштвене ренте. Оваква практика подготвује стварању ситносопствене чинке психологије и малограђанског морала, што постепено даје обиљежје и тон ције лој друштвено-политичкој заједници. Зато се намеће потреба изналажења друштвених регулатива како би се системом опорезивања спријечило неосновано присвајање друштвених средстава без уложеног рада.

Предсједник Општинске конференције посебно је истакао како психологија стицања дохотка без уложеног рада захвата и извјестан број чланова Савеза комуниста, што се негativno одраžava на акционо јединство партијске организације у целини. Осим тога, оваква „клима“ за малу привреду, као и велики број запослених у администрацији (што има тенденцију пораста) одвлачи велики дио радне снаге из не-посредне производње туризма и угоститељства, тако да

ћемо је морати обезбеђивати из других крајева.

ИНФРАСТРУКТУРА ЈЕ ЗАПОСТАВЉЕНА

Средњорочним плановима није обухваћен систем опште народне одбране и друштвена самозаштите, што је један од главних пропуста. Та које, нису израђене основне политичке димензије развоја физичке културе и масовног спорта. У досадашњој обнови и изградњи текишић је било стамбена изградња и изградња административних објеката. Може се констатовати да је оријентација на изградњу објеката од чврстог материјала била оправдана. Подигнуто је и благовремено дато на употребу преко 280 станова, што је омогућило доста брз и ефикасан смјештај становништва. Но, све то је било праћено и низом слабости — пренамјеном средстава, нерационалним избором локација, неусклађеним површинама стамбених јединица са потребама... Нарочито је запостављена инфраструктура као неминовни садржај објекта, што је за првреду наше општине од изузетног интереса и значаја. О свему овоме, као и о необавезијености средстава за инвестиције било је ријечи, и то доста детаљно, и на VI сједници Општинске конференције, али се од тада до данас понашање готово није изменило. Напротив, рекло ће да је порастао настрадај на драгоценом простору који представљају највеће богатство наше друштвено-политичке заједнице. Дивља и привилегована индивидуална градња цвјетају. Уцртава се и претпостава без неких нарочитих основа и на тај начин чине услуге појединачнима на ражун друштвених интереса. Што је најгоре, када се указује на та кве и сличне појаве, Савез комуниста наилази, не ријетко, на отпоре појединача или група, чак и једног дјелатника чланова СК.

Уколико се не предузму одговарајуће мјере, које су логичан захтјев нашег друштвено-политичког система, доћи ћемо у ситуацију да се под тежим условима боримо за утврђене ставове и циљеве Савеза комуниста. На овим питањима треба вршити

ЛИКОВИ ПАЛИХ БОРАЦА

Иво Видов Миковић

Рођен је 1908. године у Челобрду, Свети Стефан, Будва. Завршио је четири разреда основне школе у Прасквици и занатску школу у Цетињу Кројачки радијник.

Почије из угледне и средње имућне сељачке по родиће. Послије завршене основне школе родитељи су омогућили Иву да похађа занатску школу у Цетињу и изучи кројачки занат. Све слободно вријеме, приликом доласка кући у Челобрду, користио је да помогне родитељима у обради имања и разним другим сеоским пословима. Радио је са задовољством и ниједан рад није му био тешак. Природно интелигентан, живахан и окретан, радан и наглашено друштвеник, волио је чланове породице и људе уопште. Од малена је био спреман да друге разумије и да им помогне у тешкоћама и невољи. Уз то, био је предузимљив и одлучан у реализацији одре-

Иво Мирковић

ђених активности. Кад је изучио занат запослио се и радио неко вријеме у Цетињу, а затим је, 1935. године, дошао у Будву, где је, с неколико својих другова, отворио кројачку радију под именом „Напредак“. То је она, по оној шта је у њој рађено и из ње зрачило у годинама уочи рата, прије свега Ивовом заједништвом, заиста и била.

Још као ученик и касније радник, уз учење и рад, дружио се с напредним друговима у Цетињу и вриједно читаро марксистичку литературу, све више се ангажујући у револуционарним активностима. Долазак у Будву, у којој није до тада било ни партијске организације ни активности комуниста, довео је до пуне Ивове политичке афирмације, нарочито послије његовог пријема у Партију 1937. године, као и до успостављања и реализација разних облика и садржа-

ја партијског рада и других активности под руководством и уз организаторску улогу комуниста. За његово име непосредно су везани: почетак синдикалног покрета у Будви, 1935. године, који се 1937. претворио у Подружницију мјешовитих радника; формирање партијске ћелије у кројачкој радионици 1938. године, успјех на изборима у јесен 1938. године, када је за опозиционог кандидата иリスト гласао велики број грађана; организовање штрајка на градилишту „Авала“ и у Милочеру 1939. године, писање парола против профашистичког режима и скidaње заставе с кукастим крстом са њемачке џакете у Будви; нарушување свечаног дочека румунског краља у Будви и Милочеру 1940. године, осуђивање љотићеве пропаганде и спаљивање његовог пропагандног материјала. У спровођењу ових акција Иво је успјешно ангажовао чланове партијске и скојевске организације, напредне омладинце и раднике. Био је омиљен у грађанству, нарочито међу радницима и омладином.

Послије капитулације Краљевине Југославије и окупације земље, по налогу партијског руководства, јер му је пријетило хапшење, прелази на партијски рад у Паштровиће, укључујући се у рад партијске ћелије за Пржно — Челобрдо и активно учествујући у организовању и спровођењу многих активности у оквиру припрема за оружани устанак против окупатора. Посебно учествује, крајем маја 1941. године, у формирању ћелија КПЈ у Мајним и Брајићима. У 13-јулском устанку је један од организатора и учествује у борбеним акцијама против Италијана. Послије устанка остаје у илегалству са оружјем у рукама и одлучан да се бори где Партија нареди и интереси борбе захтијевају. Половином новембра 1941. године добровољно ступа у Приморско-Соколску чету Ловћенског батаљона Црногорског одреда за операције у Санџаку. Храбро је пао у борби на Пљевљима, 1. децембра 1941. године.

У НОВ брат Спасо, предратни скојевац, и сестра Драгица, храбри борац Четврте пролетерске (црногорске) бригаде.

Пеко Лијешевић

СЛЕДНИЦА ПРЕДСЈЕДНИШТВА ОК ССРН

Усвојен програм радова на обнови Старог града

На XVI сједници Предсједништва Општинске конференције Социјалистичког савеза радног народа разматран је и, уз мање промједбе, усвојен програм радова на обнови Старог града. Донесен је, такође, програм прослава и обиљежавања значајних датума из устанка и револуције, које ће се одвијати током 1981. године.

На сједници је утврђен предлог за измјену и дојну Друштвеног договора о остваривању кадровске политике у општини, зашто је именована комисија од представника потписника овог документа, која ће дојијети преднајр новог самоуправног акта.

Лист ССРН општине Будва уређује: Редакцијски колегијум, Главни и одговорни уредник Милован Пјаковић. Издавач: Општинска конференција ССРН — Будва адреса редакције: „Приморске новине“ — Будва телефон: 41-346 — Број жиро-рачуна 20710-678-287 код СДК Будва — Штампа: Издавачко-штампарско предузеће „Обод“ — Цетиње — Преплата: годишња 100,00, за иностранство 280,00 динара. — Рукописи се не враћају.

В. Станишић

СКУПШТИНСКА ХРОНИКА

Нерасподијељени станови уступљени ради продаје

Скупштина општине, на заједничкој сједници свих вијећа (28. априла) и на сједницама Вијећа удруженог рада и Вијећа мјесних заједница (7. маја), донијела је виш значајних одлука, закључака и рјешења, разматрала и усвојила виш извјештаја и информација.

На предлог Извршног одбора Скупштине општине и Извршног одбора Самоуправе не интересне заједнице становица, на заједничкој сједници свих вијећа донијет је закључак о уступању на трајно распологање нерасподијељених становица изграђених из средстава за отклањање посљедица земљотреса на подручјима мјесних заједница Будва I и Будва II — Самоуправно интересној заједници становица ради продаје друштвено-правним лицима у циљу рјешавања смештаја њихових радника.

Средства добијена од продатих становица усмјеравају се СИЗ-у становица ради измирења обавеза за изградњу становица изграђених из средстава за отклањање посљедица земљотреса.

У расправи по извјештају Општинске комисије за расподелу становица и по наведеном закључку о продаји нерасподијељених становица учествовали су, поред осталих,

Лазар К. Борета, Блажо Мартиновић, Ђуро Мартиновић, Благота Кажић, Милан Кљајић, Мило Зубер, Далибор Антонијоли, Радомир Вукићевић, Слободан Франовић, Јубо Рађеновић, Пере Гргевић и Саво Вуксановић.

ОД 1. МАЈА МЈЕСНИ САМОДОПРИНОС ЗА СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ

На предлог Извршног одбора, након образложења Јубе Рађеновића, и расправе у којој су учествовали Павле Вујовић, Светозар Радуловић, Радомир Вукићевић и Ђуро Мартиновић, Скупштина општине донијела је одлуку о измјени одлуке о усмјеравању средстава мјесног самодоприноса, по којој се почев од 1. маја цјелокупна средства мјесног самодоприноса усмјеравају Школском центру за средње образовање и васпитање у Будви.

Прослављен Дан безбедности

Поводом 13. маја — Дана службе безбедности у Будви је одржана свечанка сједница колективе Одјељења унутрашњих послова на којој је говорио начелник Миодраг Јанушевић. Присуствовали су и представници друштвено-политичких организација општине и бројни гости, међу којима члан Савјета федерације Филип Вајковић и народни херој Југославије Богдан Вујошевић и Лука Вучинић.

Плакету безбедности, коју дојдељује предсједник Савезног извршног вијећа, добила је радна организација Хотелско-турристичког предузећа „Монтенегротурист“. Традиционална Тринаеста мјеска награда Републичког секретаријата унутрашњих послова уручена је начелнику ОУП-а Миодрагу Јанушевићу.

Плакете су добили Мјесна заједница Бечићи, Међународни омладински центар, Хотел „Београд“, предсједници вијећа Скупштине општине (Лазар Борета, Илија Франчићевић и Крсто Марковић), Драго Миковић, предсједник Савјета мјесне заједнице Петровац — Мишио Брајло, замјеник генералног директора „Монтенегротуриста“.

Уручена су признања Одјељењу за везе Републичког секретаријата за унутрашње послове СР Црне Горе и милиционарима Љубомиром Букићу, Фехиму Шаботићу, Момиром Пејовићу, Вукашину Мирковићу, Данилу Трипковићу, Млађену Вуковићу, Здравку Шљукићу, Благоти Кривока пији као и радницима ОУП-а Грану Вујовићу и Радоману Стјорлаху.

В. С.

Признање које је три пута освојила омладинска бригада „Вукица Митровић-Шуња“

УТИСЦИ ЕКСПЕРАТА УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА

Доста добро, али има и промашаја

Двије године након стварног петнаестоаприлског јутра Црногорско приморје изгледа сасвим друкчије. У то су се недавно увјерили и експерти Међународног консултативног одбора Уједињених нација, обилазеши наше и остале општине дужног Јадрана.

— Стамбена насеља у друштвеном сектору посебно им пресионирају — рекао је Клод Сојер, члан Одбора. — Ту бих истакао примјер Будве, где су изграђени објекти у чврстој градњи, складни и функционални, са три, највише четири спрата. Међутим, када је у питању приватна градња, ту има доста непланског рада.

Експерти су оцјенили да инвеститори и грађевинари на овом подручју нису водили много рачуна где ће скло нити шут од порушеног објекта и земљу која се копа за нове темеље. Према њиховом мишљењу, није добро да се тај материјал сипа уз пјесковите плаже, јер у себи садржи гвожђа и бетонских е-

лемената, који се тешко пре тварају у пјесак, и глине коју плаже не трпе. Изнијети су „примјери“ плаже испред „Авале“ и насила изнад Милочера. Други проблем су ка меноломи. Они се отварају уз саму магистралу, што нарушава јединствену природу и квадрату утисака туристима који туда пролазе. Такве објекте требало је подизати у за леђу, ван домаћа очију про лазника.

Адолф Циборовски, архитекта свјетског гласа, који до бро познаје ово подручје с обзиром да је био један од аутора пројекта „Јужни Јадран“ и који је одмах након земљотреса стигао на ово подручје, изнјоје да су архитекти у будванској општини учинили доста напора да се сачувaju оне зоне које су на мијењене градњи важних друштвених објеката, а доб рим дијелом и природе. И приватна градња је, по његовом мишљењу, планска, што је, свакако, веома добро.

— Пјешчане плаже, зеле нило, разуђена обала — то је онда што је највредније код вас — истакао је Циборовски. Мислим да је било превише утврђивања урбаниста с природом. Објекти треба гра дити тако да се уклапају у природни амбијент, да се готово и не примјеђују у густим маслињацима. А на мно гим мјестима подигнуте су грађевине које штрче, огромне су и рађене с пуно неукуса.

Он је изнјоје примједбе на пројекат будућег насеља на Словенској плажи. Према његовом мишљењу објекти су густо збијени и са станови шта сеизмике не задовољавају све прописе.

— Ти објекти ће, вјерова тно, бити врло лијепи и фун кционални, али је првенствено на брига — сигурност. Ово је

изразито трусно подручје и треба очекивати нове потре се. Поуке Скопља, Бања Луке и још неких мјеста, које је земљотрес погодио, изгледа никако да се прихвате и схвате. Треба градити брзо, али и веома студиозно да нас потреси не би изненађивали.

Пошто је у плану још до ста туристичких насеља, хо тела и других објеката уз обалу, експерти Уједињених нација су препоручили да се ради с много пажње, као и то да се пројекти који нису за довољавајући ревидирају док још има времена за то.

С. Греговић

САВЈЕТОВАЊЕ СА СЕКРЕТАРИМА ОСНОВНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА

Предстојећим изборима у основним организацијама Савеза комуниста не смије се прићи као рутинском послу, поготово због тога што се одржавају у сложеним друштвено-економским односима — речено је на савјетовању са секретарима основних организација Савеза комуниста. Наглашено је, такође, да припреме за изборе подразумијевају у сложениту анализу стања у свакој средини, као и опјену рада, активности и одговорности комуниста у извршавању радних и других за датака. Пожељно је да састанцима присуствују и радни људи и грађани који нису чланови Савеза комуниста и да се чује и њихова оцјена о раду организација и њиховог чланства у одређеним срединама.

Констатовано је да је у протеклом периоду био слаб рад актива радника комуниста, и да том проблему треба посветити убудуће посебну пажњу.

В. С.

Одложено доношење одлуке о називу улица

Није усвојена одлука о одређивању назива тргова и улица. Констатовано је да о овом питању није претходно вођена јавна расправа у мјесним заједницама, а нарочито у Мјесној заједници Будва I, из које је на сједници Скупштине дато највише приједба, предлога и мишљења, која су битно утицала на доношење закључка о одлагању доношења ове одлуке. Закључено је да се о одре

ђивању назива тргова и улица поведе шире расправе у мјесним заједницама.

ФИНАНСИРАЊЕ ПРИПРЕМА НАРОДНЕ ОДБРАНЕ

Скупштина општине донијела је одлуку о потврђивању друштвеног договора о финансирању припреме народне одбране за период 1981 — 1985. године.

Урбанистички планови

Скупштина општине је до нијела одлуку о усвајању детаљног урбанистичког плана Пе тровца.

УСВОЈЕНИ ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈИ

Послије разматрања и расправе у делегатској бази и у Скупштини општине, усвојени су годишњи извјештаји о раду општинских органа државне управе и правосуђа за 1980. годину. У расправи је дато више предлога, примједба и мишљења.

ИНИЦИЈАТИВЕ

Дежурне продавнице

Сезона је ту. Примјеђује се то нарочито по гостима, којих сваким даном има све више. Ужурбано приводимо крају појединачне туристичке акције, док ће друге, по нашем старом обичају, опет остати за „дневни ред“ овојесењих разговора о (не)успјешности туристичке сезоне.

Вјерујемо да још није касно да подсјетимо наше трговце, као и наше туристичке и друге факторе о потреби да се у Будви, Светом Стефану и Петрови, током цијеле сезоне, обезвиђе у недјељне и празничне дане дежурне ноћ-стоп продавнице.

Колико се сјећамо, у Будви су самоједне сезоне радиле такве продавнице, а

ли од те давне сезоне, они који би требало да их организују не предузимају ништа у том правцу. А познато је да туристичка понуда иtekako трпи због тога.

Непотребно је, сматрамо, много објављавати колико су нам потребне ове продавнице. Реч ћемо само да оне, ико лико буду „уведене“ овог љета, морају бити добро снабдјевене, да се не би десило, као онда кад су у Будви радиле, да буду полупустне, односно да у тим данима буду отворене само „зато што се мора“.

М. П.

НАШ ОСВРТ

Година или мјесец туризма

Овогодишњу сезону — ако се суди по ономе што је на њеном премању урађено до средине маја — дочекујемо прилично неспремни. А поодавно су прихваћена мишљења, ставови, закључци и опредељења да она треба да представља нову страницу у враћању по вјерња туриста у наше добре намјере према њима и наше способности и одговорности као туристичких посленика.

Земљотрес је био и прошао. Наше недаће најбоље су схватили и прихватили сами туристи, па су двије сезоне предазили преко свега што није ваљало, нјерујући да смо имали сијасет пречих послова које смо морали уз изузетне напоре да обавимо.

Када је дара превршила мјесец, оставили су нам кратку и јасну поруку: „Оправдање земљотресом више нећемо прихvatiti!“ Успиједило је обећање да ће ове године затећи све како вља и доликује једно „туристичкој мјетрополи“. Када је дара превршила мјесец, оставили су нам кратку и јасну поруку: „Оправдање земљотресом више нећемо прихvatiti!“ Успиједило је обећање да ће ове године затећи све како вља и доликује једно „туристичкој мјетрополи“.

Ако се осврнемо на то колико смо се придржавали тих обећања, слободно можемо рећи да их ни изблизу нисмо испунили.

Појимо каквим-таквим редом. Плаже су нам нечистије и неуређенији него прије двије године. На питање зашто је тако, комуналци кратко и без узбуђења одговарају: „Зато што нам за то нису одобрена средства“. Питамо: „Где се сливају и троше средства од купалишне таксе, управо најмијењена за уређење и одржавање плажа и зашто — а с правом се поносимо и наглашавамо да су најљепши на Јадрану — на нашим плажама нема кабина за пресвлачење, тушева, спортичких терена, зелених простора и шеталишта, реквизита за разоноду? Шта је с акцијама школске омладине, грађана и радних људи, мјесних јединица и других друштвених снага, да добровољним радом помогну у овим и сличним пословима?“

Констатујемо да немамо туристичка друштва (тога се сјетимо у припремама за туристичку сезону!) и истичемо да су она у другим срединама, као у Боки где их има 24, носиоци туристичког живота. Истина, имамо Туристички савез општине, али никако да му одредимо место које му припада у развоју и унапређењу туристичког живота у Будви, Бечићима, Свејима Стефану и Петровцу.

Разговори и договори, одржани у последњих мјесец и по дана у вези с припремама туристичке сезоне, пока зали су да до почетка маја нису завршени, чак ни започети, многи послови који су били предвиђени да се ураде још у припремама за прошлогодишњу сезону.

Најбољи примјер за то је неспремност Петроваца за „туристичку бербу“. Тамошњи угоститељи имају граде проблеме с продајом хотелских капацитета, управо зато што нису отклоњени пропусти и слабости у овом љетовалишту на које су туристи и представници страних и домаћих туристичких агенција још прошле године указали.

Град-хотел „Свети Стеван“ и ове године је — бар је тако било средином маја — градилиште. Да би дошли у ово наше најекскурзије љетовалиште, овогодишњи први гости морали су да газе кроз блато. Постојало је обећање да ће се такозвани шопинг центар и паркинг за возила гостију завршити још прошле го-

дине. Радови на оба та објекта још су у току и ако све буде завршено до средине јуна проблеми ће се, колико-толико, ублажити. Исто обећање дато је у вези са завршетком Центра мјесне заједнице у Светом Стефану, у коме су обезбијеђени простори за самопослу, пошту, банку, туристички биро. Овогодишња сезона је почела, а отварање Центра је још увијек под знаком питања.

Бечићи (мислимо на простор ван хотелског комплекса) дочекују сезону без иједне новине. Дugo обећана самопослу још није завршена; двојилометарска плажа је без хигијенско-санитарних уређаја и спортских терена, а још нису почели радови на уређењу пјешачке стазе уз магистралу, за коју су средства обезбијеђена још прије двије године! Смрад фекалних вода и овога љета ће „освјежавати“ пролазнике у Боретима и насељу Ивановићи, чак и у дијелу хотелског круга!

Чињеница је да је и Будва, „љепотица југа“, велико градилиште. Умјесно је упитати: зашто се дозволило да и ове године остане неуређен простор испред Тргног центра или зашто уз магистралу кроз Будванско поље има онолико земље и друге прљавшине? Зашто се нису предузима на уређењу нових паркиралишта, улица, шеталишта и других комуналних објеката? Сличних питања може се поставити безбрз, али је на њих немогуће одговорити.

На крају: не говори ли све ово да у Будви треба прогласити годину туризма? Вјерујемо да би то била прилика да се све што смо до сада пропустили надокнади и тако убудуће тачно знамо шта у предаху између двије туристичке сезоне треба да обавимо.

Д. Новаковић

О УДРУЖИВАЊУ РАДА И СРЕДСТАВА

Словенска плажа и Петровац најатрактивнији

Након смјештаја становништва најважнији задатак је обнова привреде. На том послу није много урађено, зашто има више разлога. Најважнији су што је градити станове и куће било прече, односно што за обнављање тешко општећене привреде треба много новца. Оно што се добија по основу процјењених штета ни издалека нијеовољно за овај обиман и сложен посао.

Удруживање рада и средстава једини је начин да се, уз оно што се добије из Фонда за обнову и развој Црне Горе, ради на обнови општећених и изградњи нових привредних објеката. О томе се већ одавно говори, постоји сијасет идеја, али не и конкретних акција.

У разговорима који су недавно вођени у Милочеру између делегације Извршног вијећа СР Србије и привредника и предсједника извршних одбора приморских општина и Цетиња, први пут је било ријечи о томе где и како удруживати рад и средства.

Туризам је — оцијењено је — главно поље сарадње. Генерални директор „Монтенегротуриста“ МИОДРАГ

МИРОВИЋ истакао је да постоје већ готови пројекти за нове хотеле на подручју које припада овој радној организацији.

Предсједник Извршног вијећа СР Србије ИВАН СТАМБОЛИЋ је изгласио да су посебно занимљиви и атрактивни пројекти новог хотелског насеља које треба да се гради на Словенској плажи. Наиме, према пројекту љубљанског архитекте Јанеза Ко-беа, ту ће се градити око 3000 кревета у хотелима различитог садржаја — управо оно што туристи из свијета траже, као и новог хотела „А“ категорије у Петровику, који треба да најдомјести изгубљене капаците у хотелу „Олива“. Колективи с подручја Србије, чији су представници, такође, учествовали у разговорима, ступиће у контакт с организацијама удруженог рада „Монтенегротуриста“ ради договора о удружијању рада и средстава. Нема сумње да ће, уз новац који се добије по основу штете, овај вид сарадње омогућити бржу изградњу толико потребних угоститељских капацитета у будванској општини.

С. Г.

ИЗ ООУР „ХОТЕЛИ БЕЧИЋКА ПЛАЖА“

Добар почетак сезоне

— Захваљујући доброј сарадњи с иностраним и домаћим партнерима (ГУИ, Југотурс, Монтенегроекспрес) сви капацитети у ООУР „Хотели Бечићка плажа“ стављени су под уговор и сезоне је почела уобичајеним интензитетом. Април је, чак, премашио очекивања, а тренутно су отворена два објекта с укупно 1000 кревета и они задовољавају потребе гостију који су се определили да овог мјесеца бораве у нашим објектима — какву у одјељењу продаје ООУР „Хотели Бечићка плажа“.

Почетком јуна биће отворени сви објекти, а потпуна попуњеност капацитета очекује се у другој недељи јуна. Према стању књижења и резервацијама, хотели у Бечићима биће не-прекидно пуни све до пред крај септембра.

За домаће госте резервирано је 20% капацитета посредством агенције „Монте негроекспреса“, и домаћи гост неће „сједјети на резервној столици“.

Залагањем радника овог колектива у туристичку сезону улази се спремније него икад. Испуњени су сви услови за одмор, рекреацију и пријатан боравак гостију. Приликом санације пољедица земљотреса сређства су се трошила рација најниже и уштедом се обезбедило проширење туристичке понуде изградњом нових пунккова за ванпасионску потрошњу: ресторани „Таверна“, „Фонтана“, експрес ресторани, национални ресторани у хотелу „Медитеран“, „Жубор“ и „Делфин“ код хотела „Слјендинд“ и ресторани „Вишњица“. Паркови су много уређени и љепши, а на плаџи и њеној непосредној близини биће довољно спортичких реквизита за рекреацију гостију.

В. М. С.

БИЉЕШКА

Није ријеч о ситницама

Туризам је, као ни једна друга област привреде, саздан од малих ствари — такозваних „ситница“. Знамо и то да ће се жељени резултати постићи тек онда када се све те мале ствари тако срећно синхронизују и све карике ланца туристичке популарне међусобно чврсто везују.

Ево, опет, примјера о томе како не би требало да радимо. Да ли је у питању заборавност, немарност или непознавање туризма од стране појединача, нека читалац сам закључи.

Но, прво, један кратак опис.

Мјесто радње је ресторан „Сунце“, за сада једини пристојан туристички објекат на ужем подручју Будве, а доба дана — рано поподне. На паркингу код „Зета филма“ пет аутобуса пуних туриста. Добили су слободан сат времена да разгледају Будву и да се освеже.

Наравно, многима је прва брига да обаве физиолошке потребе. У приземљу ресторана „Сунце“, испред захода, одједампут се створио ред, јер сви унутра нису могли. Било је и помало комичних сцена: док су једни тупкали у мјесту, други су оне који су имали срећу да се већ нађу унутра позижују да што прије обаве посао...

У непосредној близини „Сунца“ постоји јавни заход с већим бројем кабина. Када смо запослене у овом ресторану у-

позорили на ту чиљеницу, одговорили су:

— Градски WC је сада затворен. Отворен је четири сата прије, и исто толико времена послије подне. Као нека туристичка канцеларија, додадоше у шали.

Умјесно је упитати: да ли то у вези с радним временом јавног захода, и да сада када Будва нема хотела и других ресторана, мора да буде баш тако? (Можда комуналци мај мјесец убрајају у „мртву сезону“). Могу се с тим у вези поставити и друга питања. На пример: зашто се у Тржном центру видљи и упадљиво неobiљежи гдје је заход. Затим: зашто се приватни угоститељи, исто као они у друштвеној сектори, не обавежу да те толико неопходне просторије одржавају по предвиђеним хигијенско-санитарним прописима, као и да их све приватне угоститељске радње, без обзира да ли је ријеч о чврстим објектима или о контejнерима, имају. Јер, у то смо убијењени, дохадак им није баш толико мали да те обавезе не могу да испуни, како је то, иначе, прописима предвиђено.

О овој туристичкој теми, за сада, толико.

П. С. Молимо одговорне у надлежним инспекцијским службама да о овој биљешци размисле.

Н. Д.

Усавршавање припадника народне одбране

Успешно реализовање за датака постављених од надлежних војно-територијалних органа током прошле и ранијих година довело је до пораста квалитета у обуци војника, старјешина, јединице и Штаба територијалне одбране. Пракса је показала да се избором задатака, залагањем војника и старје-

временог рата и у разним временским и земљишним условима. У исто вријеме настоји се да се припадници територијалне одбране што детаљније упознају с простором општине и мјесне заједнице.

У организацији Главног и Општинског штаба обука се изводи плански, уз претходне припреме старјешина и непосредних извођача, што се показало као врло практично и цјелисходно. Редовна обука јединице територијалне одбране мјесних заједница, подразумевајући пре двијена гађања, чини њихове припаднике спремнијим за извршење намјенских задатака. Ангажовање друштвено-политичких чинилаца и осталих структура општине и мјесне заједнице на овом послу појачало је одговорност и увјежбаност јединице у обављању одговорних задатака. Постигнут је напредак

у обуци омладине и жена у територијалној одбрани, као и у укључивању обvezника у друштвене и спортске органе.

Ове године, уз редован програм, предвиђено је систематско и трајно упознавање припадника територијалне одбране с Титовим дјелом, његовим усвајањем и до следним спровођењем кроз свакодневни живот и рад јединице и Штаба. Поред тога значајно мјесто у програму заузима учешће јединице у обиљежавању 40-годишњице наше народне револуције. Та

ко се остварује став да цјело купна обука буде у функцији политичког јединства, развијања међусобног повјерења, спремности и одлучности јединице за извршење и најтежих задатака.

П. К.

НА ЈАДРАНСКОМ САЈМУ

ИЗЛОЖБА „ОПРЕМА И ЗАШТИТА '81“

Од 6. до 10. маја, под покровитељством Секретаријата за народну одбрану СР Црне Горе, на Јадранском сајму одржана је изложба средстава и опреме народне одбране за потребе територијалне одбране и цивилне заштите.

Уводну ријеч при отварању изложбе дао је вршилац дужности директора Васо Марковић, излагаче и госте, у име града домаћина, поздравио је предсједник ОК СК Недељко Дапчевић, а изложбу је отворио помоћник секретара за народну одбрану Млађен Ковачевић.

На изложби су приказана најновија достигнућа у производњи средстава и опреме за потребе општенародне одбране, заштите на раду и унапређења човјекове средине.

Из прегледа робних група са изложбе неколико њих заслужује нарочиту пажњу и треба их посебно истаћи. То су: опрема и уређаји за заштиту од посебних опасности, средства и опрема за личну и колективну заштиту, опрема за територијалну одбрану и цивилну заштиту, заштитни уређаји на оруђима и средствима за рад, средства за заштиту човјекове средине и средства заштите на раду.

Истовремено је на Јадранском сајму одржана и изложба под називом „Опрема '81“ на којој су представљени производи за опремање угоститељских објеката и домаћинстава.

П. К.

шина, добрым планирањем, организацијом рада и економисањем расположивим средствима с мање трошка могу постићи видни резултати у обуци и васпитању. Захваљујући идејно-политичком раду и активностима јединице територијалне одбране остварено је примјерно политичко јединство по свим основним опредјељењима нашег друштва. У складу с постављеним задацима и расположивим материјално-финансијским средствима предузимане су одговарајуће мјере на остваривању што бољег обучавања и осposobљавања припадника територијалне одбране.

У току обуке обнављају се ранија и стичу нова сазнања, вјештине и навике за вођење разноврсних облика оружане борбе у условима са-

Регионално савјетовање о акцији јединствени у одбрани и заштити

Координациони одбор за општенародну одбрану, безбедност и друштвену самозаштиту организовао је и одржао регионална савјетовања на којима су, уз досадашњу активност, сагледани проблеми и тешкоће у раду. Обављена је размјена мишљења и искуства и договорене су обавезе и правци ангажовања на спровођењу и остваривању задатака у овогодишњој акцији „Јединствени у одбрани и заштити“. Упоредо с тим, сагледана су искуства на припремању и осposobљавању органа и организација Социјалистичког савеза за дјеловање у ратним условима, с посебним освртом на плавоне одбране.

Савјетовању, одржаном у Будви, за општине Улцињ, Бар, Будва, Тиват, Котор, Херцег-Нови и Цетиње присуствовали су представници општинских конференција ССРН и савјета за народну одбрану, као и предсједници координационих одбора за општенародну одбрану, безбедност и друштвену самозаштиту. Том приликом је, између остalog, утврђено да се ове године на припреми и реализацији акције „Јединствени у одбрани и заштити“ приступи организованије, са више стваралачког и уз постизање значајног корака напријед у квалитету рада.

Циљ је акције да друштвено-политичке, друштвене и организације удруженог рада, мјесне заједнице, сви радни људи и грађани, у оквиру Социјалистичког савеза, усмјереје своју активност на непосредне и практичне припреме становништва за сналажење у случају ратне опасности или ванредних околности. То намеће потребу сагледавања и процјењивања стања, планирање мјера за отклањање узрока који могу угрожавати мир, сигурност, безбедност, слободу и независност наше заједнице, затим осposobљавање и ангажовање цјелокупног становништва за одбрану и заштиту, односно оружану борбу у случају агресије, и стално увјежбавање и осposobљавање свих друштвених субјеката и структура за конкретно дјеловање у ванредним ситуацијама у случају рата.

Наглашена је потреба даљег подруштвљавања послова одбране и заштите, како би сви радни људи и грађани, самоправни и државни органи, делегације и делегати, друштвено-политичке и друштвене организације и удружења, били као јединствени фронт самоуправних социјалистичких снага, активни чиниоци и носиоци даљег јачања и унапређивања система општенародне одбране. С тим циљем се у програму инсистира на што потпуније и јединствено дјеловање свих субјеката у општини и мјесној заједници, као и на међусобној сарадњи и синхронизацији послова међу свим учесницима у акцији.

С обзиром да прослављамо 40-годишњицу оружане борбе и револуције народа и народности Југославије, укупне активности морају бити и у том знаку, што подразумијева већу одговорност за квалитет свих послова и задатака.

Перо КНЕЖЕВИЋ

ПИСМА ЧИТАЛАЦА

За више зеленила

Друже уредниче,

Пратећи редовно ваш лист, примијетио сам да се врло ријетко пише о акцијама пошумљавања, што значи да се том питању и не поклањаовољна пажња. А колико је оно важно ујерићемо се на основу података о значају и користи шума како за човјечанство тако и за сваки град посебно.

— На земљи тренутно има 5,9 милијарди хектара шума, што чини 29,2% копна. Двадесет одсто шума налази се на сјеверној хемисфери.

— Човјечанство данас само дисањем потроши нешто више од једне милијарде тона кисеоника годишње, а 2000. године потрошиће око двају милијарде тона.

— Хектар зимзелене шуме производи годишње 50 тона кисеоника, а хектар листопадног дрвећа тачно упола мање. Истовремено, хектар зимзелене шуме „прогута“ 36 тона прашине и других аерозагађења, док хектар листопадног дрвећа тачно упола мање. Истовремено, хектар зимзелене шуме „прогута“ 36 тона прашине и других аерозагађења, док хектар храстове шуме „свари“ 56 тона. Један храст средње величине, који има око 500.000 листова, што чини око 1.000 м², свега за један дан апсорбује два килограма угљендиоксида.

— Сувоземна и водена фитосфера на Земљи производи годишње око 450 милијарди тона кисеоника!

— Са голети отиче 60% — 80% одсто падавина, а са пошумљених терена само пет одсто.

— За вријеме пролећног топљења снijета, шуме на Земљи вежу око 200 милијарди кубних метара воде.

— Изнад пошумљених терена брзина вјетра је за 30% до 40% мања него изнад ораница и голети.

— И, најзад дрвеће својим коријењем везује тле, то јест спречава ерозију.

Ето то су само неке користи које човјек има од шума.

Посебно би хтио истаћи значај зеленила у туристичким мјестима, а тако исто и за будванску ривијеру. Јети, кад упче сунце, сви ми тражимо зеленило с добром хладовином ради не само пријатног осjećања, него и очувања здравља, јер се зна да је сунчавање преко два сата дневно више штетно него корисно и за младе, а поготово за старије особе.

Пошумљавање позадине плажа има посебан значај и није ново да многи туристи бирају мјесто за љетовање где има посебно иза плажа зеленила с хладовином и шумских реона, чиме се наше плаже не могу похвалити.

Мислим да би и на нашем приморју, поготово на будванској ривијери пошумљавању требало посветити много већу пажњу и активирати омладину за извршење ових задатака.

Ратко РАЂЕНОВИЋ

У СЛИЦИ И РИЈЕЧИ

Рекордер ловне сезоне

Као и у свим областима живота и рада, тако се и у ловству може извести биланс на крају сезоне: колико је одстријељено јаребица, фазана, зечева, дивљих свиња... Иако то званично није изведенено, изгледа да је сасвим сигурно да се у овогодишњем одструду шљука (дивљих кокошака) са Светозаром Радуловићем, на нашем тејену, а рекло би се и шире, не може ни један ловац упоредити. Само у току ове сезоне Радуловић је „скинуо“ пре ко нишанаравно 126 ових, како их ловци популарно називају, „краљица шума“.

Где је најеш данас, не тражи је сјутра — прича нам овај спајајући спортиста — ловац — да би се пронашао, потребна је упорност, воља и доста, доста провлачења кроз не-проходно грмље и мочваре широм ових наших подловићенских страна. Обично се налази на теренима који се граниче са снажним покривачем. Мукотрпан је то, али занимљив спорту. У

сталом, довољно је погледати мју „траперску“ бунду. Но, био бих неправичан ако не бих спомену вјерног пратиоца, врсног птичара, без кога не помаже ни око соколово ни десница рука — каже Радуловић.

Остаје нам само да честитамо ловцу и његовом пратиоцу и по желимо им много среће и у идућој сезони.

ОБРАЗОВАЊЕ, КУЛТУРА ★ ОБРАЗОВАЊЕ, КУЛТУРА ★ ОБРАЗОВАЊЕ, КУЛТУРА ★ ОБРАЗОВАЊЕ, КУЛТУРА ★ ОБРАЗОВАЊЕ, КУЛТУРА

НА МЕЂУНАРОДНОМ КОНКУРСУ ДЈЕЧИХ РАДОВА У ВАРШАВИ

Ученици Јелени Јовановић — прва награда**КУЛТУРНА
САРАДЊА НА
ТРОМЕБИ**

У хотелу „Ексцелзиор“ у Дубровнику одржана је Скупштина Међупрепубличке културно-просветне заједнице Босне и Херцеговине, Хрватске и Црне Горе, која окупља општине Билећу, Будву, Дубровник, Цетиње, Херцег-Нови, Котор, Корчулу, Никшић, Тиват и Требиње.

Организовање се програми за Дан младости, приликом зборовања „Братства и јединства“ на Зубачким убличима и обиљежавања других значајних манифестација у оквиру прославе 40-годишњице народне револуције. Заједница ће учествовати у програмима традиционалних културних манифестација Дани музике Свети Стефан — Будва, Требињске вечери поезије, Фестивал драмских аматера Југославије, Дани поезије у Билећи, Књижевне вечери у Никшићу, Дубровачке љетње игре и Празник мимозе у Херцег-Новом. Радиће се на позивању културе са удржним радом, развоју културе на селу, подстицању одговарајућих облика међу националне културне сарадње.

П. С.

На адресу Јелене Јовановић, ученице из Будве, стигло је ових дана писмо из Варшаве које је изузетно обрадовало не само њу, него и њене наставнике, као и другове који су убрзо сазнали за његову садржину. Она је на Међународном конкурсу цртежа из области архитектуре (у старосној групи изнад 11 година) освојила прву награду и специјално признање. Колики је то успех најбоље свједочи пода так да је њен цртеж оцјењен као најбољи међу 8000, колико их је приспјело на конкурс из цијelog света.

Уз Јелену награди се највише обрадовао Нико Дулетић наставник ликовног васпитања у Основној школи „Стјепан Митров Љубиша“ који с доиста успеха обавља овај посао већ десећију и чији су ученици и на другим такмичењима имали запажене успехе.

На овај конкурс послao сам неколико радова. Некако још док смо вршили избор осјетио сам да рад те

Јелена Јовановић

дјевојчице има у себи нечег необичног и јаког. Искрен да будем, нисам се надао таквом успјеху. Наравно да сам поносан, јер шта значи бити први у тако великој и јакој конкуренцији сувишино је напомињати.

Јелена је, дакако, пресрећна. Ни она није очекивала да ће њен рад бити оцјењен као најбољи на једном таквом конкурсу. Истина, није

ЗАСЛУЖЕНО ПРИЗНАЊЕ

Републички савјет за безбедност саобраћаја на путевима СР Црне Горе, додијелио је признање Дјечјем вртику „Љубица Јовановић — Маше“ за награђену колекцију ликовних радова на X републичком такмичењу ученика основних школа и пред школских установа. Појединачна награда припала је Душану ДРАГОВИЋУ, дјечаку из Дјечјег вртића у Петровици.

М. Г.

М. Т.

**Користан
договор**

Секција за основно образовање и предшколско васпитање Општинске конференције ССРН у Будви одржала је ових дана проширену радни састанак којем су, поред чланова Секције, присуствовали и представници образовних институција и СИЗ-а основног образовања и васпитања. На састанку је вођена жива и садржајна дискусија о питањима реформе ос-

новног образовања и предшколског васпитања, а за коју је уводно излагање дао професор Мишо Шћепановић, просветни савјетник са Цетиња.

Истакнуто је да овакве радне договоре треба чешће одржавати.

М. Г.

М. Т.

У организацији Општинског одбора Црвеног крста ученици на вјежби пружања прве помоћи

знала колико је радова приспјело, али, сада када јој је у писму, поред остalog, и то саопштено, готово да не може да поверије. Јер, стизали су радови из цијелог света, од ћака из школа у којима се ради најсавременијим методама, а бирани су за конкурс радови најталентованијих.

Јелена је на цртежу представила стари будвански град. Пошто се рад одмах допао наставнику, он је иницирао на његовој доради, што је она и учинила. Рађен је у темпери.

Јелена Јовановић је сада ученица Школског центра у Цетињу и, како истиче, највероватније ће се опредељити за студије архитектуре. То је њена ранија жеља коју је успјех из Варшаве сачињао.

Јелена ће средином јуна поћи у Варшаву, где ће примићи награду. Биће ту и њен отац Димитрије, као и наставник Дулетић. Заједно ће подијелити радост великог успеха ове талентоване дјевојке, која ће, нема сумње, наставити и даље марљиво да ради и од које се очекују нови успјеси.

С. Г.

С. П.

**ОД ОВОГ ЈЕТА
БАЛЕТСКИ ЦЕНТАР
У БУДВИ**

Недавно је, на адресу Културног центра, стигло писмо од балет-мајстора Душана Трнинића који жели да у Будви оснује балетски центар, који би окупљао балет играче и друге поклонике ове уметности. Нешто слично већ има Ровињ.

Центар би радио под управом балет-мајстора Душана Трнинића. У исто вријеме, током љета Камерни балетски ансамбл би наступао у свим мјестима на Црногорском приморју. Специјалне представе би се одржавале на новој љетњој позорници у Светом Стефану.

**„ВУК КАРАЦИЋ“
ГОСТОВАО У БУДВИ**

Десет гуслара Друштва „Вук Каракић“ из Београда одржало је концерт у сали Основне школе „Стјепан Митров Љубиша“, у дворани која је била испуњена готово до посљедњег места.

Друштво „Вук Каракић“, формирано 1974. године, до сада је наступало преко 300 пута у свим крајевима наше земље.

С. П.

МАЛА ШКОЛСКА ХРОНИКА**Одата пошта другу Титу**

ком такмичењу младих биолога.

МЛАДИ РЕЦИТАТОРИ

На општинском такмичењу младих речитатора највише успјеха имали су будвански основци Милица Паповић и Мирјана Станишић, које ће представљати ову општину на републичком такмичењу речитатора, које се и ове године одржава у Пљевљима.

ИЗЛОЖБА ЛИКОВНИХ РАДОВА

На изложби ликовних радова, која ће се под заједничким називом „Расти мо под сунцем слободе“ одржати у Никшићу од 10. до 15. јуна, биће представљена и ова школа са преко стотину радова на тему из НОБ.

ТАКМИЧЕЊЕ МЛАДИХ ИСТОРИЧАРА

На републичком саобраћајном такмичењу ученика основних школа „Шта знаш о саобраћају“, које је одржано у Бару, у екипној конкуренцији ученици из Будве заузели су треће место.

На републичком такмичењу младих биолога, које је одржано на Цетињу, будвански основци имали су успјеха. Ученица Татја на Илић освојила је треће место и тиме стекла право учешћа на републич-

Марко ТАНОВИЋ

МОЛАДЕЦ О МЛАДИМА - МЛАДУ СЕБИ

Чедо Вуковић

ЧЕДО ВУКОВИЋ НА ТРИБИНИ КЊИЖЕВНЕ ОМЛАДИНЕ

ОПШТИНСКИ ОДБОР КЊИЖЕВНЕ ОМЛАДИНЕ ОРГАНИЗОВАЈЕ 15. МАЈА, У ВЕЛИКОЈ САЛИ СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ, СУСРЕТ СВОГ ЧЛАНСТВА С ПОЗНАТИМ ЦРНОГОРСКИМ КЊИЖЕВНИКОМ ЧЕДОМ ВУКОВИЋЕМ.

ПОСЛИЈЕ ПРЕДСТАВЉАЊА ГОСТА И ЧИТАЊА ОДЛОМКА ИЗ ЊЕГОВОГ НАЈНОВИЈЕГ РОМАНА „СИНОВИ СИНОВА“, ЧЕДО ВУКОВИЋ је одговарао на питања о свом стваралаштву, узорима и плановима, која су му постављали чланови књижевне омладине.

У ОВОМ БРОЈУ, ПОРЕД КРАЋЕГ ОСВРТА НА КЊИЖЕВНО ДЈЕЛО ЧЕДА ВУКОВИЋА, ОБЈАВЉУЈЕМО ТЕКСТ „СУНЧАНА ПОНОЋ“, КОЈИ ЈЕ АУТОР ПРОЧИТАО НА ТРИБИНИ КЊИЖЕВНЕ ОМЛАДИНЕ.

Не само приповједач и романописац...

Чедо Вуковић, академика добитника низа признања, међу којима и награде АВНОЈ-а, готово и не треба представљати нашим читаоцима. Прво, зато што се већина њих, далеко прије овог сусрета, срела с његовим приповједкама и романима, преко којих су многи и завојљели књигу. Друго, он је већ неколико година и наш суграђанин, што је био разлог више да учествује у разговору који је 15. маја уприличила Књижевна омладина наше општине. Прије неколико дана чули смо и прочитали да му је додијељена повеља „Змајевих дјечјих игара“.

Ипак, да кажемо неколико ријечи о овом изузетно вриједном ствараоцу.

Чедо Вуковић је одрастао у Метохији, завичају свога Рустема и оног, већ антологијског, Зоговићевог. Али Бинака, који сје деби пред оцаком, док све спава, разговара сам са собом и броји своје мукле бројанице.

Затим је, прије четири и по деценије, као ћак пећке гимназије, коју су, не без разлога, назвали „Београдским универзитетом у малом“, завојио књижевност и почeo да пише. Не пјесме, као многи његови вршњаци, већ прозу. У тим првим приповједкама, као и у читавом његовом књижевном опусу, Чеда Вуковића интересује прије свега човек и његов унутрашњи живот. Касније ће се показати да није, као пенастогодишњак, сања из жеље да пркоси професору-љотићенцу, у писменом задатку као најдражју књигу навао

„Увод у психоанализу“ Сигмунда Фројда — већ тада је био склонио да човек није „отворена књига“ и да љубичеве за разумевање многих његових поступака треба тражити и проналазити и у његовим апсурдним и изопаченим сновима и страховима, досјеткама, неурозама, заборавности и омашкама.

Био је затим ратник — организатор културно-забавног живота на фронту и у позадини, а одмах послиje ослобођења новинар у „Омладинском покрету“ на Цетињу и „Омладини“ у Београду, па пуних двадесет година главни и одговорни уредник часописа „Стварање“, који је одјивио неколико генерација даровитих пјесника и прозаистa.

Упоредо с новинарским и уређивачким послом Чедо Вуковић је, отимајући вријeme од свог одмора, сна и здраља, писао приповједке и романе, проучавао и износио на видјело црногорско културно наслеђе, стварајући та ко једну читаву малу библиотеку дјела која су објеручке дочекивана од читалаца и од књижевне критике.

Без претензија да набројимо све што је изашло из „књижевне радионице“ Чеда Вуковића — увјерени смо да ни он сам то не би могао тако лако — поменућемо његове приповједке „Гладне очи“, „Закон“ и „Кабаница“, романа „Висине“ — о сударима,

колебањима и диобама у оквиру једног црногорског братства, „Рустем“, у коме је дао слику живота на Косову између два рата, „Без реденика“, где се бави судбином ратника у првим послијератним годинама, „Мртво Дубоко“ — поетски роман о људском драмама под најлетима ратног вихора, „Развођа“, чија се радња одиграва у вријеме Резолуције Информбрироа, „Поруке“, романисрану биографију Петра I Петровића у којој је дата слика ондашњег црногорског друштва и државе у настајању, „Суди лиште“, роман о Његошу, чија се радња одиграва и па подручју наше општине, у Маинама. Поменимо, такође, четири романа наимењења најимлаји читаоцима: „Тим Лавље срце“, „Свемојно око“, „Хало небо“ и „Летилица професора Бистроума“, па монодраму „Живо је Мртво Дубоко“, комедију „Ратни гости“, најзад изборе из старих сентенција „Надвремени гласови“, из старе црногорске прозе „Извиријеч“ и из посланиција Петра Првог — „Фреске на камену“. И — никако да не заборавимо најновији, или не и посљедњи, вишето мни роман „Синови синова“ у коме Вуковић прати једну црногорску породицу до половине прошлог вијека до наших дана.

За вријеме разговора у препуној сали

СУНЧАНА ПОНОЋ

(ОДЛОМАК)

Остадох сам да бих био са свима — који су били и који јесу.

Подрхтава ноћ од радио-талаца. Небо — заглуши довође.

Тек ми је педесет и шест година, а као да се у мени наталожило големо вријеме...

Па и сад, рекао бих, овом одјајом надире Сутјеска — јун је њен мјесец. Устају моји пали ратници, као из легенде. Зелено се њише Зеленгора. Крачу к мени ранеци и изнемогли, тифусари, дјечији, курири блиједих усана. Неугасиве очи. Звекет оружја и kostiju. Зборе или пјевају или преклињу: не дај, друже Тито, команданте, не дај да умру наше очи, ноћас, не дај да згасну јзнице, друже Тито, не пусти да чизма прегази наше kosti... јер Сутјеска не увије у наша грла, друже Тито, не увије но се пропиње с брада на броду, ријека — помамница, а бистра, а бистра, друже Тито, и уз њу нема обручка за нас, нема ланца ни челика ни пачи-шљемова, друже Тито, команданте... Никако да изрекнем командуну: вољно, почивајте у миру — нема починка ни kostima, нема... Ипак, погледај — као ужарене ријеке теку булавари београдски...

А истина о нама? Истина — прочитах прије неки дан: у старом здању код Новог Пазара скидали фреске, у малтеру нашли зрно пшенично... стручњаци га посадили и никла влат из тог зrna, никла послије седам стотина година! Прохујали ратови, тонули у мрак мohћnici, а одржало се здраво зрно! Истина, видиш — зrno истине!

Неп ступи на сцену наша истина, пуша, непатрена, груба наша истина — и ми уз њу и испред ње.

Ево, буди се, с тамног починка устаје Лола Рибар. Тршава глава, вјечно млада. Осмијех присан. Могре ме Лолине очи и спод сјенке авионских крила. Пуне ведрине и уздоња, као увијек. И не питају — како ћемо сад, друже Тито. Придржсују се питомо, с вјером као из праискона... Назире се Иванов лик. Тврдо горштачио чело. Израња из Дунава, у осврт слободе. Не сумња, не осврће се на коју ћемо страну, Стари. У напријед зна... Па бих да чујем и тебе, Маслеши, и тебе, Горане, и тебе, Раџиће, и тебе... језа ме од ваших имена — много ли изгубисмо... Ави у један глас: револуција се препознаје и у овом кораку, садаш-

њем... И питам вас, proletari моји — како рекојмо, како кренујмо, хоћemo ли и сјутра?... Још је чији наш одговор, друже Тито... Питам вас, мајке у црнини — одгивамо ли се пјесми ваших кћери и синовац?... Црна мара маје наш одговор, друже Тито. Срца нијесу у црнини. Ријеч наша није поцрњела... И питам вас, на штакама, и вас, безруке, и вас са гелерима у очима дупљама, и вас, комунисте прекаљене и тек стасале... Друже Тито, ми ти се кунемо да са твога... Знам шта хоћете рећи. Нерођена пјесма ми у слуху, јер друге није... И питам раднике и ратаре, све људе ове земље, младо и старо, питај ову земљу и све њене буне и крваве кланце под звијездама — закорачисмо ли и сад у овој времени... Кад би се могло, питао бих наше ријеке: осталосте бистре кроз мучна времена, кад се једначише kost и камен — хоћете ли и сјутра тако? И питао бих плинице — а по њима огњено ордење — и дрвеће бих питао, скршене гране и стабла изрешетана... А ноћ хуји и њиши се гра не на благом вјетру — знаш одговор, друже Тито!

И као да опет чујем пјевanje: друже Тито, ми ти се кунемо... Не куните се мени! То се кунете себи и земљи на свељудској позорници — ријеч уз ријеч, сви у један глас: скupiћemo сав простор и сав вијек под један праг — за један корак! И нек се обгласе двије ријечи: не и да! НЕ — клеветама, насиљу, догми! ДА — нашој слободи и управљању, на шем путу и дому, од прве жеље и темеља па до крова и дима над кровом!... Хоћe ли моћи, хоћe ли моћи да се загреје ове ријечи и живот?

Но, уздам се: народ ојећа шта је право, макар у први мах и не схватио све до kraja. Народ... Као оно бијаше? Негде ми нулог љета, да, тако. При плиници. Изнесоше пред мене хљеб и со и потом дрвено посуду с младим скосом рупом. И старина, плиница, подиже капу са сиједе главе: Друже Тито, у нас је ријеч — ни дрво без гране, ни човјек без мање; а опет, чим тебе споменем, ђипам на ноге као момак; мишљах да си свештак, а ти нај род рођени; видиш ли ову капу. Ово црно наоколо зовемо дрварија — то су наше муже и погибије, а овај црвени круг са оцилима што гледа увис — то је наше најдаље и срећа, тако ја ту мачим...

ФИНАЛНА УТАКМИЦА ФУДБАЛСКОГ КУПА ЦРНЕ
ГОРЕ**„Могрен“ тријумфовао**

— Када је Станко Думнић из слободног удараца са 25 метара преко „живог зида“ и грача „Сутјеске“ постигао трећи, побједоносни, гол, тада сам осјећао да ће нам припасти пехар Фудбалског савеза Црне Горе — рекао нам је тренер Боро Лазовић. — Шансу смо искористили и по биједили фаворита.

Почеши су припали играчима „Сутјеске“. Стадион Будућности у Титограду 7. маја од 16 часова одјекивао је по клицима: „Могрен, Mogren!“ Пјесма се орила и током утакмице. Вријеме је било идејно за игру. „Могрен“ га је најбољи начин искористио.

Резултат (3:2) довољно говори. Када се на једној, и то значајној, утакмици мрежа затресе пет пута, изведе једанаестерац, створи много прилика за гол, сви играчи се боре, јер у купу се игра једна утакмица и нема тактизирања. Тада се и навијачима попне „температура“.

— Наш тим ушао је у игру, можда с малом тремом, али је она, како је утакмица одиграла, нестајала.

Посљедње утакмице „Сутјеске“ и водеће екипе у Црногорској фудбалској лиги „Могрена“, против „Ловћена“ односно „Рудара“ из Пљевља, показале су да су ово, уз титogradску „Будућност“, два најспренија тима у нашој Републици.

„Сутјеска“ од водећег „Радничког“ из Крагујевца у Источној групи II лиге дијели свега три бода, тако да се Никшићани поново боре за сам врх табеле, што им даје шансу да се поново нађу у друштву најбољих тимова Југославије.

„Могрен“ у Црногорској фудбалској лиги не дозвољава ниакава изненађења. Све препреке руши пред собом, тако да, седам кола прије kraja првенства, у односу на друголигаша „Титекса“, има шест бодова предности, који уливају наду да се од слиједеће првенствене сезоне такмичи с тимовима Друге лиге.

КАКО ЈЕ ТЕКЛА
УТАКМИЦА

Бајовић је у 17. минути и гро руком и судија Бајић се није двоумио већ досудио пенал за „Сутјеску“. Навијачија „Могрена“ следила се крв у жилама. Егзекутор је био репрезентативац Бакрач и непогрешиво довоје свој тим у војство. У 34. минути, послије грешке одбране „Сутјеске“, Ђуретић је с неких пе-

Наша општина има 8.519 становника

По првим резултатима пописа општина Будва има 8.519 становника, 2.735 домаћинстава; 3.205 становка (за стално становљење 2.435 и 770 викенд-становка).

Преглед по мјесним заједницама:

Мјесна заједница Будва I има 3.722 становника, 1.159 домаћинства; 1.301 стан (за стално становљење 1.066 и 235 викенд-становка);

Мјесна заједница Будва II има 1.488 становника (застално становљење 406 и 154 викенд-становка);

Мјесна заједница Бечићи има 883 становника и 320 домаћинстава; 405 становка (застално становљење 290 и 115 викенд-становка);

Мјесна заједница Свети Стефан има 636 становника и 198 домаћинстава; 191 стан (застално становљење 155 и 36 викенд-становка);

Мјесна заједница Петровац има 1.790 становника и 867 домаћинстава; 748 становка (застално становљење 518 и 230 викенд-становка).

Весна Вукићевић

ИЗ НАШЕ ПРОШЛОСТИ

Нека наша земља нашу крв попије (5)

(ЦРНОГОРСКИ ВЛАДИКЕ У СВИЈЕТЛУ СВОИХ ПИСАМА)

„Отпиши му како знаш Владико, и чувай му образ ка он теби!“

Те ријечи које Вук Михновић, „хајдук те гони хајдук“, упућује владици Данилу, прво падну на ум при читању писма које је по налогу Саве и Василија, и „всег општества черногорскаго“, написао 30. октобра 1755. године „секретар Теодосије Мерковић“ кадији и муселиму „и свијема хагама од Поморице, Служба и Жабљака“.

„...Ви знате“ — читамо, између остalog, у том писму које са збора у Цетињу двадесет година послије Данилове смрти упућују његови наследници, војводе, сердари и сви црногорски главари — „да никад Чернаја Гора харач није плаћала, како ни данас не плаћају она села черногорска, која су под самима вишијих градова. Ми ланијех на Гацко везиру босанскому нијесмо послали ниједнога књаза от Черне Горе, е па зашто бјеше везир писао о нашем господару властици Сави, ако неће доћи они два да се састану, да пошље два, али три човјека, који знаду говорити. Владика Сава с договором његових главара посласмо Живка Дамјанова, самотрећега. У толико њега подмети и превари Абулахи, капетан спушчи, и пође ћим на Гацко к везиру. И поведе капетан са собом Никшиће и Служане и турске момке, и превари везира, рече му: „Ево сам ти, господару, довоје кнезове од Черне Горе, да ти се предаду и тескере да приму (е) и хараче да плате“. Зато везир капетану даде пашалук да људима ћим огрну кафране.

Кад ми чујмо, у тај час везиру писасмо да га је капетан преварио. Зато капетан у спушчијих златарах учини мохуре на име владику Саве и другијех боярачах черногорских и подмети три изјеника од мањих људи нашеје народи, и посла ћима свога рођака Хамет-агу Зотовића везиру на Босну и у Цариград, да лаже везиру и честите цару. И ево толико злого што је учинио међу вами и нама! А давно је и почeo зло чинити; знате, ево дванаест година како смо у

хватали тверду божју вјеру, а он, вјероломник и преварник, скupи војску и узе сточу наше цркве, људе посјече; и за то везиру писасмо, а везир, намјесто сактесвакције наше, њега још дарова. Колико је везирах било откако је честити Отomanовић примио Босну и Херцеговину, ниједан... хараче од Черне Горе није искао, а мало кад на њу и војевао... За то ми новине учинио нећemo, нити смо ланих харач платили, ни ћemo ни љетос, ни про љетос. А што је ланих платио везиру на име наше черногорско неколико харачах, мислио је да ће их от нас узети силом. Он има зашто везиру дати и веће благо, зашто му је пашалук дао и учинио га капетан пашом.

А што пишете да је везир казао цару и платио за нас, ниј цару до преше наша сиромаштина! А везир босански има зашто цару дават! Зашто не остави жива у босанску државу ни Турчина ни хрстијанина, но поглоби и све им узе што имају. А да знаде честити цар што везир босански чини, и како рају по Босни разгони и глоби, да вно би му главу одсјекао.

И што пишете да ће доћи на нас с ферманом и великом војском да посијече и похара Чернују Гору су све че тири краја — и пређе су до ходили и пријетили, а ми чекамо на своју земљу — нека наша земља нашу крв попије! Ема не можемо повјерити (повјероват) да ће силни цар Отomanовић оставити сиљне империје и царства и краљевства, а да пошље његову сиљну руку и војску на сиромашну земљу Черну Гору, што би његову величанству пред другијема царима и краљевима стидно било. А ми смо дужни на нашу земљу и за своју вјеру и отчество своју крв пролити...“

УМЈЕСТО ПОМЕНА

Умјесто помена својима најближима, Миливоје Вујовић, Драгица Мазарак, Милица Јовићић, Даница Рајковић и Марија Приболовић приложили су по 3000,00 динара библиотеци Основне школе „Стјепан М. Љубишић“, односно 1000,00 динара Наталија Бановић.

Као љубитељ књиге Ристо Милошевић је Библиотеци поклонио 1.000,00 динара за набавку нових књига.

Уз извиђање што то није раније урадио, колектив Основне школе се овим путем најљепше захваљује дародавцима.

ОБАВЈЕШТЕЊЕ

**ГРАЂАНИМА И ГРАЂАНСКО - ПРАВНИМ
ЛИЦИМА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ БУДВА
КОЈИ СЕ БАВЕ ИЗДАВАЊЕМ СМЈЕШТАЈА — ЛЕЖАЈЕВА**

Грађани и грађанско-правни лица који се баве издавањем лежаја — смештаја дужни су према члану 2. Одлуке о условима и начину вођења евиденције о издавању смјештаја — лежајева на територији општине Будва („Службени лист СРЦГ“ — општински прописи, број 4/80) да уредно и ажурано воде књигу гостију која је овјерена од стране Општинске управе друштвених прихода Скупштине општине Будва.

Књигу гостију грађани и грађанско-правни лица могу купити у Општинској управи друштвених прихода сваког радног дана од 6 до 14 часова и у Мјесној канцеларији Петровац сриједом и петком од 8 до 13 часова до 31. маја 1981. године по цијени од 150,00 динара.

**ОПШТИНСКА УПРАВА
ДРУШТВЕНИХ ПРИХОДА СКУПШТИНЕ
ОПШТИНЕ БУДВА**

Кутак за разоноду

КАЗАЛИ СУ...

ЛОША МЕТАФОРА

ШТАЈНБЕК: Како је то лоша метафора: „зуб времена гризе“. Вријеме, ако је већ остатило, нема више ни једног зуба.

*

СЕРВАНТЕС: Промисли једанпут прије него што дајеш, двапут прије него што примиш, хиљаду пута прије него што захтијеваш.

*

ВИКИ БАУМ: Мушкирац воли да жена буде доволно паметна да би схватила његову интелигенцију и доволно глупа да би јој се дивила.

*

КОРНЕЈ: Презир према смрти показује храброст, али када је живот страшији од смрти, храбрије је усудити се на живот.

*

СТИВЕНСОН: Били стари или млади, сви смо ми на нашем пољећњем крстарењу.

АНЕГДОТЕ

ПРОСТ РЕЦЕПТ

— Шта треба говорити женама ако желите да им се свидите? — упита један младић Џемса Мејсна.

— Ту има један прост рецепт — одговори познати глумац. — Говорите им оно што не бисте желјели да други говори вашој же ни.

МИСЛИЛА ЈЕ

— Да ли је тачно да се удајеш за свог најновијег момка?

— Тачно је.

— А ја сам мислила да је и то обичан флерт.

— И ја сам тако мислила док нисам отишла до љекара.